

# GAZETA KRAKOWSKA

N<sup>ro</sup>. 29.

WE SRZODE DNIA 11. KWIETNIA 1798.

*Z Hagi d. 24. Marca.*

Dzisiaj będą zgromadzenia pierwiastko-  
we, dla przyjęcia konstytucyi, której 6000 exemplarzy wydrukowano. Nie masz wątpliwości że ią lud przyymie, ponieważ się na prawdziwey wolności, równości, i nierozdzielności rzeczypospolitey gruntuie. Postanowiono także wniey, że wszyscy od 1 stycznia 1795 uszli z oyczyzny Batawowie, czyli emigranci, którzy o przychylnosc do dawnego rządu przekonanemi będą, na zawsze z rzeczypospolitey wygnani są i dobra ich, jeżeli jeszcze do dnia 1 stycznia roku 1798 w rzeczypospolitey posiadali, na rzecz narodu skonfiskowane zostaną.

Prezydent oznaymił zgromadzeniu, że cały lewy brzeg Renu ustąpiony już formalnie jest rzeczypospolitey Francuzkiej na kongresie w Rasztadt.

Wszystkich terazniejszemu porządkowi rzeczy urzędników przeciwnych już oddalono. Los ten dotknął także starszych kościoła żydowskiego w Amsterdamie,

czyli collegium Parnasim, którzy nie tylko, że przeciwnemi ostatniey rewolucyi byli, ale nadto 24 żydow przychylnych terazniejszemu porządkowi rzeczy z synagogi wyaleli.

Lista naszych admirałów już jest ułożona: wice admirałami są: Raders, de Winter, Sels, van der Beets i Riemersma; kontra admirałami: Meurer, Blois de van Treslong, Story, Wiertz, Gervais i Bosch. Żaden admirał nie będzie płacony tylko w aktualney będący służbie. Ci, którzy służyć nie chcą, a jeszcze mogą, będą uwolnieni; niezdolni prawdziwie przez starosc i niedołężni otrzymają pensye.

Wczoraj udała się kommissya dyrektoryatu, złożona z dyrektorow Vreede i van Langen przy eskorcie 100 iazdy do Amsterdamu. Tamże udali się generał kommanderujący Joubert i nasz generał Dandels, tudzież agenci policyi i Francuzki minister Delacroix.

Wszyscy nasi zagraniczni ministrowie, agenci i konsulowie muszą teraz



przysięgę nienawiści stadhuderatu, arystokracji &c. wykonać.

Bywszy reprezentant Bicker, który w Wykby Duurstede w areszcie siedział, został do Leuwarden przeprowadzony, gdzie żyd Salamon Lewy za wzniecony w przeszłym roku bunt, w sobotę przeszłą stracony był.

Na potym będą i w niedzielę teatrawawane. Tu w Hadze, w Amsterdamie i innych miejscach obchodzono d. 20 święto Francuzkie samowładności ludu.

*Z Zemlina d. 19. Marca.*

Z Krocacy pełno statków próżnych powraca; nikt nie chce tam więcej zawozić zboża, gdyż tam tak spadło w cenie, że nie tylko się transport traci, ale i swoich nie weźmie się pieniędzy. Oprócz rządowych, żadne tam inne statki nie płyną więcej.

Z Turczach bardzo nam teraz wiele dowożą drzewa, i w tak taniej cenie, w jakiej go nigdy jeszcze nie mieliśmy.

Gdy wczoray zakończył się Ramazan, co wystrzałem z armat oznajmione było w Belgradzie, spodziewamy się w krótkce ważnych z Turczach wiadomości.

*Z Konstantynopola d. 10. Marca.*

Przed kilku dniami umarł tu znany Raschid Effendi, który w ostatniej wojnie i teraz urząd Reisseffendego, czyli ministra zagranicznych interesów zastępował. Turcy utracili w nim wielkiego człowieka, jakiego nie zaraz znajdą; jest on nietylko od swoich, ale i od cudzoziemców żalowany. Na jego urząd nastąpił Achmetgi Effendi, o którym nie jeszcze powiedzieć nie można, oprócz, że ma być człowiek rozumny.

Wczoray wystąpiła cała flotta z arse-

nału, i formuje w porcie i kanale piękną linią. Przeznaczenia oney nikt nie wie, równie jako też, czy kapitan basza będzie nią kommanderował, lub czy tylko przy kommandzie lądowej siły zostanie, co się jednak w krótkce okazać musi. Z Azji przychodzą tu jeszcze zawsze woyska, i mówią, że ich już przeszło 300,000 przybyło. Wszyscy jednostaynie zgadzają się że nie podobna, aby tak ogromne siły przeciw Pasman Oglu wymierzone były miały, który od niejakiego czasu wcale spokojnie się zachowuje; ale nikt wszelako nie wie przeciw komu one zmierzają. Wszystko co w wielkiej radzie zachodzi w największym zostaje sekrecie; samych tylko ludzi głuchych używają w niej do posługi, żeby nie nie potrafili dosłyszeć. Wiemy tu, że kapitan basza, co dzień sekretnego posłańca do Pasman Oglu wysyła, i odpowiedź odbiera; wnoszą więc rząd, że rząd jest w dobrym porozumieniu z tym buntownikiem. Powietrze wyjąwszy kilka dni psotnych, statecznie mamy łagodne, i prawie tego roku zimy nieznamy, dla czego dobrych urodzajów spodziewać by się potrzeba.

Od kilku dni rozchodzi się tu pogłoska, iakoby wszyscy Grecy na półwyspku Morei bunt podniesli, co jednak zupełnie potwierdzenia potrzebuje, gdyż list z Patrasso pod d. 18 lutego nic o tym nie wspomina.

Cały Archipelag jest pełen rozbojników barbarzyńskich, którzy wszystkie okręty, co nie idą pod banderą Turecką zabierają. Będące tu Weneckie okręty nie mogły dotąd dla tej przyczyny na morze wyjść; ale wczoray otrzymał inter-



kich fermanow u Porty dla bandery Cesar-  
skiej, i pod tą banderą popłyną teraz do  
siebie, co jest nową dla handlu korzyścią.  
My używamy tu zupełney spokojności,  
i spodziewamy się, że nie będzie przerwa-  
na.

*Z Paryża d. 23. Marca.*

Eskadra od 30 żaglow złożona z fre-  
gat i transportowych okrętów, mając 17  
tysięcy woyska i na 2 miesiące żywności  
na okrętach, miała w tych dniach z Tulo-  
nu wyjść. Niektórzy rozumiają, że ta eska-  
dra przeznaczona jest do opanowania por-  
tów Syrakuzy, Mesini i Trapani.

Względem Neapolu co raz się tu wię-  
ksze nieukontentowanie wzmaga, a osobi-  
wie od czasu, gdy Angielski korsarz za-  
brał stojący na kotwicy pod armatami ie-  
dnego Neapolitańskiego portu Francuzki  
okręt, o co się iak wiadomo minister Fran-  
cuzki Trouvé żalił. Dwór Neapolitański ma  
zabrany ładunek okrętu zapłacić, i kommen-  
danta tej twierdzy za dopuszczone zgwał-  
cenie prawa ludow ukarać. „Jeżeli to nie  
nastąpi, mówi reprezentant Poulhier, Fran-  
cya potrafi się zapewne prędko zemścić.”

Uroczystość samowładności ludu była  
tu d. 20 t. m. z wielką uroczystością ob-  
chodzona.

Pierwiastkowe zgromadzenia iak się w  
Paryżu pod dobrą wroźbą rozpoczęły.  
Naywiększa w nich spokojność panuje;  
patriotow jest tam bardzo wiele, i wszy-  
stko każe się spodziewać lepszych iak w  
roku przeszłym wyborow.

Reprezentant Poulhier opisuje w swo-  
im dzienniku *l'Ami de loix* terażniejszy  
położenia Paryża, w którym między in-  
nym przytacza:

„Paryż używa spokojności; dyrek-

toryat nie dać czasu fakcyom do zwięk-  
szenia się; trzyma ich w stanie niedołą-  
żności dziecinney i prowadzi ich na paskach.  
Intryganci nastąpili po fakcyonistach, al-  
bo raczey fakcye nie są nic więcej iak  
śmieszne intrygi, które natychmiast iak  
tylko są wiadome uśmierzone bywają. O-  
byczaje pogorszaia się co dzień, a to z  
niedostatku republikańskich rozrządzeń,  
wnet będzie iak za późno poprawiać ich. —  
Każdey dekady składa fama w Palais-ro-  
yal ministrów, a ci zawsze na swoich zo-  
stają urzędach. — W muzeum obrazow co  
dzień wielka liczba przypatrywaczow dzi-  
wi piękne Włoch sztuki Raphaella, Titia-  
na &c.

„Royalism zostaje w nieczynności,  
czeka poki republikanie głupstw nie naro-  
bią, żeby się mógł pokazać; iak się uśmie-  
cha na ich początkowe kłotnie, i nayu-  
szczypliwsze wyrazy, każe w publicznych  
pismach umieszczać. Lud we wszystkich  
tych nikczemnych kłotniach jest oboję-  
tnym. Dziennikarze jeden drugiego szczy-  
pie, jeden drugiego nieświdzi i wszyscy  
się przepisują; kto jeden czytał dziennik  
czytał ich sto. — Moda tak szypko lata,  
że naynowszy nie można opisać, bo iak  
jest zarzucona. Straszna ta przemiana  
mod, niszczy familie, mnoży rozwody,  
bankructwa, i zmniejsza do trzeciej czę-  
ści ciotliwe kobiety, które Boileau w Pa-  
ryżu przed stem lat rachował. „Uzbroie-  
nia przeciw Anglii są powodem, że od  
miesiąca żywności poszły w górę; ale  
wszelako jest ich podostatkim. Handel  
zostaje w niedołącznym stanie; lichwiar-  
stwo go zabija i jeszcze go bardziej znisz-  
czy, jeżeli rząd nie zapobieży temu złemu.  
— Większa część młodzieży Paryzkiej jest



tyle próżna i nieoświecona, ile bezwsty-  
dna: całe dni trawia w kawiarniach, u  
dziewcząt i na grach. — Republikanizm po-  
tępuje, ale zwolna: ustawy zaczynają  
być szanowane, podatki wypłacane; ad-  
ministracye co dzień są czynniejsze; poli-  
cya Paryżka przykłada więcej bacności  
i mniej gwałtu jak dawniej. Po domach  
noszą projekta, żeby członków dawnego  
prawodawstwa na zgromadzeniach pier-  
wiastkowych nie obierać; ale patrioci o-  
bywatele domyślają się co ta intryga zna-  
czy, i wszystko obiecuje dobre wybo-  
ry. „

Tutejszy Irlandczyk Napper Tandy,  
który na ostatniej uczcie Irlandczyków  
prezydował, a dawniej w Irlandzkim  
woysku pułkownik, był w tych dniach je-  
nerałowi Buonaparte prezentowany, i ma  
być iako jenerał brygady w legii Irlandz-  
kiej użyty.

Z Rzymu posłano 200,000 talarów do  
Mantui dla zapłacenia Francuzkiego gar-  
nizonu.

W Korsyce gdzie już spokojność przy-  
wrocona została, są hersztowie od wo-  
yskowej komisji sądzi.

Obywatel Pison du Goland prezyden-  
tem rady 500, a Molleveux prezydentem  
rady starszych są obrani.

Od dawnego czasu oczekiwany z Hol-  
landyi słoń, stanął tu w tych dniach.

Do Brest mimo pilnowania Angielskich  
okrętów, przybył znówu szczęśliwie od  
35 żagłów transport bez okrycia z Nant.

W Lill kazał dyrektoryat bywszego  
podskarbiego stanów Flandryi, Terrond,  
i wiele innych osób aresztować, za nie-  
wiane tajemne schadzki, dążące przeciw  
publicznej spokojności i republikańskiemu  
rządowi.

Do Rzymu idzie jeszcze 5000 ludzi z  
legionów Polskich we Włoszech.

Jen. Brune, mianował adiutantem przy  
boku swoim syna, stawego jen. Laharpe,  
który od Szwaycarskiej oligarchii przesła-  
dowany, życie we Włoszech utracił.

Korpus woyska, które do Angielskiej  
armii maszerowało, odebrało przeciwny  
rozkaz udania się natychmiast nad niższy  
Ren.

Jenerał Berthier spodziewany tu z Me-  
dyolanu w tych dniach.

*Z Bruxelli 17 Marca*

Pozawczoraj kommissarz władzy wy-  
konawczej w towarzystwie dwóch urzęd-  
ników municypalnych i przy asystencyi  
oddziału strzelców konnych z okazałością  
i przy ogłosie trąby, ogłosił wyrok dy-  
rektoryatu, którego ważniejsze rozrządze-  
nia są następujące: Dyrektoryat wykona-  
wczy uwiadomiony, że wielu officyerów i  
osob w Austryackiej służbie będących, da-  
wniej w 9 przyłączonych departamentach  
mieszkających, a teraz na liście emigran-  
tów umieszczonych, od czasu potwierdze-  
nia zawartego w Campo Formido traktatu  
pokoju, przybyło do różnych parafii  
wzwyż rzeczonych departamentów za za-  
świadczonemi paszportami, bądź przez je-  
nerałów Francuzkich, bądź przez władze  
rządowe, stanowią: 1.) Że podpisy na tych  
paszportach znajdujące się za nieważne u-  
znane są, i że każdej władzy cywilney i  
woyskowej, czynić takowych na potym  
zabrania się. 2.) Że wszyscy officyerowie  
i osoby w Austryackiej służbie będące, i  
na liście emigrantów umieszczone, w kra-  
jach rzeczypospolitey Francuzkiej znajdu-  
jące się opuścić ie są obowiązane, to jest:  
miasto w którym się znajdują w przeciagu



*Z Rzymu d. 19. Marca.*

24 godzin, a ziemię rzeczypospolitey rownie iak i kraie przez iey armie zajęte, w oznaczonym czasie, rachując w proporcyi 5 mil na dzień ieden, aż do granic. 3.) Że po upłynionym tym czasie, aresztowani i przed kommissyą woyskową dla sądzenia ich podług ustawy 19 fructidor stawieni będą. 4.) Że ci wszyscy, którzy na potym czyli to do departamentow przyłączonych, czyli też do inney iakiey kraioy rzeczypospolitey części przybędą aresztowani i po woyskowemu sądeniu zostaną.

Wyrok ten ma być ogłoszony w całej rozciągłości kraju dawniejszego Belgium. Wielu już oficyerow i innych osob pomiędzy którymi znajduje się hrabia Gavre wylechało na powrot do Niemiec. Spodziewaliśmy się, że uwolnienie uwięzionych nastąpi na mocy powyższego wyroku; lecz do tego czasu nie odzyskali jeszcze wolności. P. Waacken przeciwnie ściśle jeszcze jest trzymany, i nikt się z nim widywać nie może. Wysłał on kuryera do Rasztadt z uwiadomieniem o tym zdarzeniu. Pewny kupiec z Bruges przybyły za paszportem podpisanym przez ministra Francuzkiego na kongresie pokoju, zaświadczonej przez jenerała kommanderującego w Moguncyi, iako i przez j-n: kommanderującego w Kolonii, dzisiaj przed kommissyą woyskową aby był sądzonym iako emigrant ma być stawiony. Ten jednak straszliwy trybunał, jest w przedsięwzięciu nie wydania dotąd względem czynu tego swego wyroku, póki nie odbierze dokładnego obiasnienia względem 9 artykułu zawartego w Campo Formido traktatu pokoju.

W Ostendzie pracują z wielką usilnością nad postawieniem tego portu w stanie bezpiecznym od szturmu.

Nowa konstytucya dla rzeczypospolitey Rzymskiej już jest gotowa, i wczoraj ogłoszoną została. Zamyka w sobie 14. tytułow i te są na 372. paragrafow podzielone. Podług niey jest każdy obywatelem Rzymskim, który ma 21. lat, urodzony w krajach dawniey Papiezkich, lub ieden rok w nich zamieszkał i podatek opłaca. Wszyscy ktorzy na liście emigrantow stoją, są nazawsze od praw obywatela wyłączeni i z rzeplitey na wygnanie skazani. Ciało prawodawcze składać się będzie z dwow rad, senatu i trybunatu; ostatnia będzie złożona z 72. członkow, a pierwsza z 32. Wykonawcza władza składa się z 5. konsulow; w każdym departamencie będzie środkowa administracya, a w każdym kantonie Muncypalność. Siła woyskowa składać się będzie z stojącej i czynney narodowey gwardyi. Trzech kwestorow będzie skarbem zawiadywać. Ustawa nie uznaje żadnych zakonnych ślubow. Zadne przeciwnie konstytucyi korporacye nie będą cierpiane. Rachowanie czasu będzie podług kalendarza Francuzkiego używane, &c &c.

Teraz zatrudniają się tu urządzeniem duchowieństwa, iako to opactw, klasztorow, dycezyi i parafii; wszyscy cudzoziemscy duchowni muszą z kraju ustąpić.

Uroczystość związku, która wczoraj obchodzona być miała, na dzień 25 marca odłożona została; tym czasem wielkie jeszcze na to święto przygotowania czynią.

*Z Bazylei d. 19. Marca.*

D. 15. t. m. Jenerał Schauenbourg przeniósł swoią główną kwaterę do Berna. W potyczce przy Gümmingen wiele Ber-



neńczyków utraciło przy armatach życie, nie chcąc ich Francuzom ustąpić.

Tutejszy Francuzki minister Mengaud zapewnił, że dyrektoryat Francuzki odrzucił całkiem plan podzielenia Szwaycaryi na dwie rzeczpospolite, z których kray Wodow, Walizow i włoska Szwaycarya miały iedną stanowić, a reszta Szwaycaryi drugą, i postanowił, że Szwaycarya iedną tylko nierozdzielną rzeczpospolitą składać będzie. Obstaie iednak przytym, żeby 5 dyrektorów pierwszy raz nie byli z tych kantonow wybrani, które woyskom swoim przeciw Francuzow maszerować kazały. Jak tylko konstytucya nowa zaprowadzoną zostanie, woyska Francuzkie cofną się z Szwaycaryi. — Z Włoch dowiadujemy się, że Szwaycarskie woytowstwa przyłączyły się do rzeczpospolitey Cysalpiskiej; ale dyrektoryat Francuzki zapewne postanowienie to odmieni.

Miedzy officyerami, których Berneńscy włóścianie rozrąbali, wymieniałą admirała Crouzac, który Bernenską flotyllą na jeziorze Genewskim kommanderował.

Kanton Zurich odebrał od jen: Schauenbourg zapewnienie, że będzie iako kray neutralny uważany.

*Od granic Szwaycaryi 19. Marca*

Listy z Genewy donoszą, że przyłączenie tej małej rzeczpospolitey do Francyi jest prawie iak ułożone.

Pomiędzy licznymi dowodami mężstwa i odwagi, okazanemi przez woyska Szwaycarskie w krotkiey, ale okropney rozprawie, która los ich rozstrzygnęła, następujące czyny przywodzą: Bywszy regiment Watterwille zapaliwszy się, w pień wycięty został; siedmiu pozostałych z niego

ludzi, nie chcąc przeżyć zguby swoich kolegow, rzucili się na oboz Francuzki i tam śmierć znaleźli. Ośmdziesiąt młodych Bernencykow bronili długo pewnego wąwozu, wielu ubili Francuzow i wszyscy zbronią w ręku poginęli. Stratę całą Francuzow rachują do 4000 ludzi, nie licząc w tonionych.

*Od granic Szwaycaryi d. 21. Marca.*

Spokojność wzrasta powoli w tych częściach Szwaycaryi, które były teatrem wojny. Woyska Francuzkie ściśle zachowują karność; kilku żołnierzy którzy dopuścili się zdradności natychmiast rozstrzylano. Większa część kantonow wysłały deputowanych do kommanderującego generała Francuzkiego, z oświadczeniem, że są gotowe przychylić się do chęci dyrektoryatu ustanowienia nowego rządu składu. Zapewnienie, że nie doświadczą żadnego oderwania i podzielenia Szwaycaryi, zda się że wiele do tego ich przedsięwzięcia nakłoniło. Spodziewamy się zatem podobnych rozrządzeniach, iż rzeczpospolita iedna i nierozdzielna w Szwaycaryi niebawie ustanowioną zostanie; każdy już kanton przedsiębierze wszystkie do tego potrzebne środki. Rząd tymczasowy kantonu Zurich przywołał świeżo wszystkie osoby, które się od miesiąca z przyczyny zamieszek i rozterkow oddaliły były. Zgromadzenie kraju Wodow wysłało deputowanych do Berna, dla przywrocenia dobrego porozumienia się i zgody między częścią Francuzką i Niemiecką kantonu.

Dowiadujemy się że reszta armii Berneńskiej powiększney części cofnęła się do Hallital. Do dzikich tych dolin, okrytych lodami, Bernencykowie uprowadzili swoje skarby i armaty.



Z Raszttadt d. 24. Marca.

Noty dnia wczorajszego ministrom Francuzkim od ministra pełnomocnego Cesarskiego przesłaney, treść jest następująca.

” Deputacya Rzeszy spodziewała się znaleźć w nocie ministrów Francuzkich pod dniem 15 Marca (25 Ventose) w której okazują ukontentowanie z zezwolenia na proponowaną zasadę pokoju; oświadczenie pocieszające względem warunków poprzednich z wzwyż rzeczonym zezwoleniem istotnie połączonych, równie iak względem sprawiedliwej nadziei przez deputacyą okazanej, że część kraju w nocie iey wyrażona od wzwyż rzeczoney zasady wyłączone zostanie. Nadzieja ta tym jest gruntowniejsza, że sami ministrowie Francuzcy łatwo przekonali się, iak mało zgadzałoby się z obowiązkami deputacyi Rzeszy zezwolenie bez żadnego ostrzeżenia, na zasadę los Rzeszy Niemieckiej stanowiącą. Samo iedynie wyobrażenie, że przez ofiarę tak wielką, wyczerpaia się już wszystkie środki do ziednania dla Rzeszy tego pokoju tak gorąco żadanego, mogło skłonić deputacyą Rzeszy do tak ważnego wyroku. Powinna więc była szczerze i gwałtniey zwrócić baczność swoją na zapewnienie się o tych poprzedniczych warunkach i w pocieszającym przekonaniu, że żadna dalsza uciążliwa Rzeszą pretensya czyniona nie będzie, osądziła razem iż należy iey żądać, iako pierwszego skutku zezwolenia na zasadę pokoju, aby rząd Francuzki cofnął woyska swoje z krajow na prawym brzegu Renu położonych, które tak wielkich doświadczyły uciążliwości i aby kraie te od wszelkich dalszych rekwizycji i kontrybucyi uwolnione były. Na

koniec iako deputacya Rzeszy bydy nie może obojętną względem losu ustąpionych krajow, i członkow Rzeszy, które do tego czasu oneż posiadały, ale przeciwnie gdy istotnie obowiązana bydy się rozumie interesować za niemi, powinna się była przeto spodziewać, że negocyacye tyżące się iedynie warunkow, które względem tego przedmiotu ministrom Francuzkim pod dniem 3 t.m. udzieliła, otworzone zostaną. Lecz w nocie tychże ministrów te poprzednicze warunki i artykuły tak ważne całkowicie prawie zamijczane zostały, albo przynajmniej żadna na nie odpowiedź iasna i ostateczna dana nie została. Nie oświadczone także do iakiego punktu można mieć nadzieję, że rząd Francuzki zezwoli na wyłączenie części kraju na lewym brzegu położonego, a w nocie deputacyi wyszczegulnionego.

Deputacya Rzeszy tym większego w tej okoliczności dolożyć powinna starania, że wszystkie te propozycye ściśle są połączone z naturalnym ciągiem negocyacyi pokoju, i że niebędąc uwiadomiona o intencyach rządu Francuzkiego względem tego przedmiotu, nie może rozważyć w ogule dzieła pacyfikacyi.

Stosownie zatym do tego deputacya Rzeszy znajduie się w potrzebie upraszać powtornie z usilnością rządu Francuzkiego, aby iey iasne względem tych trzech poprzedniczych punktow uczynił oświadczenie i ufna w sprawiedliwość rządu Francuzkiego spodziewa się widzieć uskutecznioną nadzieję, którą okazała, że kraie Rzeszy na lewym brzegu Renu leżące, które już wymienione były, od proponowanej zasady pokoju wyłączone zostaną.

Pewną jest rzeczą, że kommanderują



cy jenerał Buonaparte niepowroci więcej do Rasztadt; odwołał już rząd swego sekretarza i adiutanta obywatelów Porret i Valette.

*Z Baionny d. 10. Marca.*

Zdaie się że rząd Francuzki z Portugalskim za pośrednictwem gabinetu Hiszpańskiego zbliżają się do siebie. Obywatel Segui kommissarz dyrektoryatu przyjedney municypalności w Paryżu, wyjechał niedawno w poselstwie do tego świątym się przedmiotu; ten przysłał tu kuryera do dyrektoryatu i upewniał, że już prawie zgodzono się na warunki pokoju z Portugalią.

*Z Hagi d. 27. Marca.*

Jutro powrócą obydwaj dyrektorowie i legacya Francuzka z Amsterdamu nazad. Względem istotnego ich tam poselstwa są różne domysły. Wczasy ich bytności wiele tam uciętawano.

Zgromadzenie konstytucyjne postanowiło, że żaden reprezentant nie może się na długo, oddalić &c. Względem urzędzenia 4 Niemieckich regimentów Xęcia Waldeck i Sax Gota, które w naszey zostają służbie, nie jeszcze nie postanowiono.

D. 23 t. m. słyszano wystrzały na gwałt w Texel, obawiając się Angielskiego wylądowania; ale nie więcej nie było, iak że Anglicy Francuzkiego korsarza gonili i na piasek w Calandsog w pędzili; wysiedli potym na ląd, obrali ze wszystkiego korsarza i znowu się na morze wtocili.

Obywatel von Citters ma w 8 dniach z urzędowania swego iakopodskarbi jeneralny zdać rachunki.

Obywatel d'Alseval jest jeneralnym sekretarzem dyrektoryatu mianowany, gdy obywatel Droghoorn otrzymał od te-

go urzędu uwolnienie. Administracya prowincyi Hollandyi, prosiła o wstrzymanie jeszcze na 14 dni exekucyi o zalęgle 40 milionów.

*Z Londynu d. 14. Marca.*

Ostatnie wiadomości z Indyów wschodnich donoszą, że wyprawa przeciw wyzpom Manillii nie udała się, już to z przyczyny burzy morskiej, już z obawy ogłoszenia naszych posiadłości, w czasie gdy Tippoo-Sułtan każe ostrożności swojej przyjaźni powątpiewać, i gdy Zemaun-Shach nie porzucił jeszcze zupełnie swego projektu wtargnienia do Indostanu. Jakoż dowiadujemy się, że Zemaun-Shach opuszczając Lahor, dla uśmierzenia buntu swego brata Moraud, wziął w zakład pierwszych mieszkańców miasta Lahor, uśzłych od rzezi jego woyska. Ruszył szypkiem krokiem przeciw swemu bratu, opuszczał Cabul, i na końcu miesiąca miał uśmierzyć zupełnie bunt w całej prowincyi Zablistan. W miesiącu listop. umyślił uskutecznić swój projekt w targnieniu do Indostanu. Zapewniają ciągle, że ma armię z 100,000 jazdy złożoną, i prowadzony jest od jednego Francuza (Descorches) który był dawniej ambasadorem w Konstantynopolu. Kommendanci Angielscy w Bengalu, tak byli szczęśliwi, że wyperswadowali Marratom, iż Zemaun Shach ma zamiar podbicia ich, wraz z całym pół wyspiem Indyi, co większą część skłoniło Nababów do bronienia się dzielnie razem z Anglikami przeciw dalszemu postępowaniu Zemaun-Shah, którego malują człowiekiem śmiałym, pełnym ambicji, nadzwyczaj okrutnym, krwawym i zapalonym za swoim projektem podbicia Indyi, na wzór Alexandra i Gengiskana.



## GAZETY KRAKOWSKIEY

W E S R Z O D Ę D N I A 11. K W I E T N I A 1798.

*Z Wenecyi d. 26. Marca.*

Listy z Korfu, przed 11 dni z tamtąd wyszłe, donoszą że Francuzka eskadra od 24 żaglow, z tamtąd na morze wyszła; ale nie wiadomo dokąd. W tamtejszym porcie nie zostało się tylko jeden liniowy okręt i jedna fregata, obydwie nie nadatne więcej na morze. Wszystkie wojska Francuzkie popłynęły na tę eskadrę, 1000 tylko ludzi na całej zostawiają się wyspie, które w niemałym stopniu obawie; gdyż częste się tam okazują poruszenia, i żaden Francuz nie może z pewnością być pewnym.

*Z Bazylei d. 20. Marca.*

Gryzonowie i Walizowie &c. chcą już nową Szwajcaryi konstytucyą przyjąć. Biskup Sittenski złożył świecką władzę w ręce stanów; ale biskup Churu, jako współczłonek Rzeszy chce oczekiwać ukończenia kongresu w Rasztadt. — Rachuną przeszło go Szwajcarskich officyerow, którzy od własnych obywateli w masie powstałych zabitemi zostali.

Obywatel Ochs przytoczył w mowie swojej d. 6 w zgromadzeniu naszym mianem, że musi być tancuch z 6 do 7 rzeczpospolitych demokratycznych i represen-

tacyynnych i uformowany, żeby wszelką na potym koalicją nie podobną uczynił.

Francuzcy jenerałowie wydali najsurowsze do woyska względem zdradnościow rozkazy. Nakazano między innym, żeby wszystkie konie, bydło, które żołnierze Francuzcy na przeday do Berna, Soloturn &c. przyprowadzą, natychmiast zatrzymane i właścicielom powrocone zostało.

*Z Zemlina d. 21. Marca.*

Listy z Jaks zapewniają, że Rosyja rozciąga od Benderu, aż do Kamieńca Podolskiego z 40,000 woyska nad granicą Turecką kordon. Wiadomość tę potwierdzają listy i z innych Tureckich okolic, z dodatkiem, że się w głowach Turkom pomieścić nie może, coby takowe uzbrojenie z obydwóch stron znaczyć miało.

*Z Lizbony d. 27. Lutego*

Admiral Jervis, który krążył przez kilka dni oczekując eskadry Hiszpańskiej powracającej do Kadyx, w nadziei stoczenia z nią bitwy i przyprowadzenia jeszcze do Lizbony kilku okrętów wojennych Hiszpańskich, przedwczoraj wszedł do naszego portu z 11. liniowemi okrętami i 3. fregatami, zostawiwszy resztę eskadry swojej z 10. okrętów i kilku fregat skła-



dający się na stacyi przed Kadyx pod rozkazami vice admirała Parker.

*Z Bruxelli d. 19. Marca,*

Jenerał Delsaix kommanderujący prawem skrzydłem armii Angielskiej, które zacząwszy od Havre de Grace aż do uścia Skaldy rozciąga się, przybył do Dunkierki z iedną częścią swego wyższego sztabu dla przyspieszenia przygotowań do wyładowania. Odwiedzi on niebawie Ostendę, Ecluse, Axel, Hulst, Sas de Gand i Antwerpią, zkąd podług wszelkiego podobieństwa uda się do Flisingen.

P. Waecken i kawaler Brouet którzy zawsze ściśle są trzymani, prosili aby mogli stosować się do wyroku dyrektoryatu opuścić kraie rzeczypospolitey w czasie oznaczony m; lecz im odpowiedziano, że

w okoliczności ich się tyczący udano się do rządu, ktoremu papiery P. Waecken przesłano.

*Z Laybach d. 15. Marca.*

Jenerał baron Vuchalsowich stołowne do odebranego z Wiednia rozkazu wyjechał ztąd d. 10 i udał się do Korpusu armii zgromadzającego się w Tyrolu. Jenerał Schultz jest tu co moment oczekiwany dla objęcia kommandy nad armią rezerwową. Dowiadujemy się z drugiej strony, że główna kwatera armii Cesarzkiej Włoskiej z Padwy do Werony niebawie przeniesioną będzie. Liczbę wojsk które w przyszłym miesiącu w okolicach Werony obozem stać mają do 50, tysięcy ludzi podaia.

### DONIESIENIA

C. K. sądy szlacheckie Krakowski zachodniej Galicyi oznajmia edyktem niniejszym Jmć Panu Adamowi Walewskiemu; że JP. Tomasz Suchodolski utych sądow, o exekucyą rzeczy ruchomych na zaspokojenie summy 8000 f. p. przeciw niemu notę podał, i opomoc sądową, ile sprawiedliwość wymaga, dopraszał się. Gdy zaś sądy te, nie mając wiadomości, gdzie obywatelny zostaje, lub czy wcale w C. Kr. państwach znajduje się, iemu P. Walewskiemu tutejszego patrona Głogowskiego, z jego szkoda i jego kosztem kuratorem ustanowili, z którym ten Proceś podług ordynacyi sądowej rozpoczęty i ukończony będzie; przeto on edyktem niniejszym tym końcem upomina się, ażeby na dzień 4 czerwca 1798 r. o godzinie 9 z rana do sprawy usłuszy sam się stawil, albo jeżeli iakie ma prawa swego dowody, te kuratorowi wyznaczonemu wcześniej przestał, albo na koniec innego sobie patrona obrał, tego sądom tutejszym wymienil, i podług przepisu tych środków prawa używał, które do poparcia swej sprawy najsukuteczniejszymi bydy sądzi; gdyż w przeciwnym razie, wypadki niepomysłne z zaniedbania wyniknąć mogące, sobie samemu przypisać winien będzie. Tak Ces. Kr. prawa stanowią.

*Z Rady C. K. sądow szl. Krakowskich zachodniej Galicyi dnia 10 marca 1798.*

*Pickarski.*

*J. Nob. a Cronenfels.*

*Olechowski.*

Obwieszczenie wierzycielow i dłużnikow do konkursu na majątku starozakonnego Izraela Leyzerowicza Karona zwanego obywatela synagogi Opoczynę.

Obwieszcza się wierzycielow i dłużnikow tak w tutejszym kraju odległych iako i zakordonowych (procz pozwanych poblizszych) W. Stanisława Jurzyńskiego sukcesorow niegdy W. Teodora Wzdulskiego sukcesorow niegdy W. Ignacego Tokarskiego i innych, aby ciż wierzyciele i dłużnicy na termin kommisyi konkursowej na majątku tegoż Izraela rozpoczęty, a Zlimity na dzień 26ty miesiąca marca r. płynącego przypadający osobiscie lub przez swoich pełnomocnikow podług gantunku interesow stawili się i dokumenta składali a gdy się na tenże termin nie stawia, tedy w swoich prawach mocą wyroku kommisysynego upadną.



Ex parte Magistratus Cæs. Reg. Urbis Metropolis Cracoviæ, medio præsentis Edicti, omnibus iis, quorum interest, notum redditur, quod super universa substantia Mobili & immobili, hac in provincia reperibili, post olim Josephum Hietzgeri huiatam mercatorem relicta Concursus Creditorum aperiatur. Igitur Creditores omnes & singuli qui ad formandam quampiam adversus Operatum prætensionem jus se habere crederent, convocantur, ut usque ad diem 21 Junii Anni currentis 1798 prætensiones suas medio exhibendi adversus constitutum in Persona advocati Magnifici Caroli Kregczyk Curatorem Malsæ concursualis qualem processus Ordinarii forme requirit Libelli, coram hoc Magistratu eo certius profiteantur, ac in eo Libello non solum deliquitate Actionis suæ, sed etiam de Jure vicijus collocatio in hac vel illa classe desideratur, valide doceant, quo secus post lapsum præmemoratum terminum, nemo amplius, auditor atq; ii, qui huc usque prætensiones suas in hoc Judicio non insinuaverint respectu Universæ Oberati hæc in Provincia reperibilis Mobilis & Immobilis substantiæ, effectivæ, & ne fors accrescendæ, in quantum talis per insinuat se creditores exhauriretur, tum quoque absque omni exceptione præcludentur etiam si ipsis re vera, jus compensationis competere, vel quampiam rem jure Domini ex Malsæ vindicandam haberent, vel vero Actioni suæ per Pignus vel hypothecam cautum elset, adeo ut hujusmodi creditores si forte Malsæ quidpiam tenerent non obstante quod iis jus compensationis proprietatis pignoris seu hypothecæ competisse, Debitum malsæ solvere teneantur, & se eatenus adactos in noscant. Præterea Omnibus & singulis Creditoribus 22 Junii Anni, cur. 1798 hora 10 mat. pro eorum comparitione personali, vel per rite legitimandos Plenipotentes suos coram hoc Magistratu C. R. Urbis Cracov. eo fine statuitur, ut Curatorem Bonorum interimaliter in die 10 Aprilis anni cur. hora 10 mat. constituendum, aut confirment, aut alium constituent, & una deputationem creditorum deligant, porro potestatem tam pro Curatore Bonorum, quam pro deputato Creditorum determinent, eo certius, quo secus in quantum nullum Creditorum dicta die comparere contingeret Cæs. Reg. Magistratus hujus Urbis Curatorem bonorum & deputatos omnium emanentium Creditorum periculo denominabit, eorumque potestatem determinabit. His igitur quilibet conformiter agito, sibi que a damno caveto, hæc enim dicant sanctione leges. Datum Cracoviæ die 17 martii 1798 Anno.

*J. Gellinek m.p.*

*Josophus Wytyszkiewicz mp.*

*Adalbertus Tussek m.p.*

*Adalbertus Florkowski m.p.*

*Jos. Ant. Feistemanntell m.p.*

*Ex Consilio Cæs. Regii Senatus Urbis Metro: Craco.*

*Ignatius de Nikoledons sekr.*

571.

C. K. Sady Szlacheckie Krakows: zachod: Galicyi oznaymują edyktem ninieyszym Pu. Janowi Bratkowskiemu: że Abraham Siodmak żyd na Kazmierzu pod Krakowem mieszkający u sądow tych, o sekwestracją dobr Rakoszyzna zaspokoienie summa 428 fl. p. i 120 fl. p. przeciw niemu notę podał, i o pomoc sądu, ile sprawiedliwość wymaga, dopraszał się.

Gdy zaś sady te, nie mając wiadomości, gdzie obżałowany zostaje, lub czy wcale w C. K. krajach dziedzicznych znajduje się, iemu Pu. Bratkowskiemu tuteyszego Patrona szlach: Głogowskiego, z iego szkodą i iego kosztem kuratorem wyznaczony, z którym ten proces podług ordynacyi sądowej rozpoczęty i załatwiony będzie; przeto on edyktem ninieyszym tym końcem upomina się: ażeby dnia 11 czerwca o godzinie 10 z rana do sprawy ustney sam stanął, albo jeżeli iakie ma prawa swego dowody, te kuratorowi wyznaczonemu wcześniej przestał, albo nakoniec innego sobie patrona obrat, tego sądom tuteyszym wymienił, i podług przepisow tych szrodkow prawa używał, które do własney obrony za nayskuteczniejsze osądzi: gdyż w przeciwnym razie skutki niepomyślnie z zwłoki wyniknąć mogące sam sobie winien będzie przypisać. Tak stanowią dla C. K. państw dziedzicznych, dane prawa.

*Piekarski.*

*Darowski.*

*Olechowski.*

Z Rady C. K. sądow szlach: Krakows: zachod: Galicyi. Dnia 10 Marca 1798.

*Ascher.*

C. K. sady szlacheckie Krakowskie zachodniey Galicyi oznaymują ninieyszym



edyktem J. Pani Eleonorze z Moszyńskich i Pu. Janowi Nepom. małżonkom Karwickim: ze J. Pani Konstancya z Kulińskich Trembecka swoim i rodzoney siostry swey Zofii Bogusławskiej imieniem, u tychże sądów względem zapłacenia 6038 f. p. z prowizyą przeciw nim Karwickim, notę podała, i opomoc sądową ile sprawiedliwość wymaga dopraszała się: Gdy zaś sądy te, niemając wiadomości gdzieby oskarżeni zostawali, lub czy wcale w państwach C. Krolawskich dziedzicznych znajdują się, Jm małżonkom Kaźńickim, tutejszego patrona Walentego Ostawskiego z ich szkodą i ich kosztem, kuratorem postanowili, z którym ten proces podług ordynacyi sądowej rozpoczęty i ukończony będzie: przeto oni edyktem niniejszym tym końcem się upominają, ażeby w czasie przyzwoitym, to jest: w przeciągu dziewięćdziesiąt dni sami się stawili, albo jeżeli jakie mają prawa swego dowody, te kuratorowi wyznaczonemu wcześniej przestali, albo nakomiec innego sobie patrona obrali, tego sądom tutejszym wymienili, i podług przepisu tych środków prawa używali, które do poparcia swey sprawy najsukuteczniejszymi być sądzą: gdwż w przeciwnym przypadku skutki niepomysłne z zwałki wynikać mogące sobie sami przypisać winni będą. Tak C. K. prawa stanowią.

Pod niebytność J. W. Prezesa

Franciszek Borgiasz Piekarski.

Darowski. m. p.

Olechowski.

Z Rady C. K. sądów szlach: Krakow: zachodniay Galicyi  
dnia 5 Marca 1798.

Ascher.

Od prefektury dóbr kameralnych Złota, Sandomierz i Osiek daie się niniejszym wiadomo, iż ponieważ pod dniem 30 stycznia r. t. na wypisaney licytacji Młynów do tych dóbr należących zaarendowania żaden licytant nie znajdował się, więc przez drugą licytacją dnia 18go maja r. t. do arenty puszczone będą:

to jest,

Pretium fisci

|                                           |     |
|-------------------------------------------|-----|
| Młyn w Połancu na d. 3 kamienie zło. ryń. | 800 |
| detto w Więzownicy na d. 2 kam:           | 100 |
| drugi tam na d. 1 detto                   | 50  |
| trzeci detto na d. 1 detto                | 50  |
| detto w Czarkowie na d. 2 detto           | 100 |
| detto w Samborcu na d. 2 detto            | 50  |
| Wietrzny młyn w Stodołach                 | 50  |

Ci, którzy sobie życzą młyny te zaarendować (do którey licytacji jednakowoż żydy przypuszczeni nie będą) na zwyż wyrażony dzień pod tą kondycją do tutejszey kancelaryi zapraszają się, ażeby każdy dziesiątą częścią od wypadającego pretio fisci jako vadum opatrzon być, bez którey żaden do licytacji puszczony nie będzie. Dalsze kondycye zaś będzie można każdego czasu w kancelaryi tutejszey wywieścić się.

W Złoty dnia 15go marca 1798.

Z Strony C. K. Radomskiego Cyrkularnego urzędu czyai się mocą niniejszego edyktu Franciszkowi Leweckiemu, który na dniu 21 sierpnia r. z. z dominium Grzmiąca z żoną swą i dziećmi, bez wiadomości zwierzchności i pozwolenia od rządu krajowego, za granicę uszedł, wiadomo, iż iesli się teoże wraz z familią swoią w przeciągu roku jednego do C. K. państw niepowroci, z nim jako z emigrantem we lle praw postąpi się, i majątek jego w tutejszym kraju pozostały a teraz już przy areztowany, bez dalszego względu na rzecz skarbu naywyższego skonfiskowany zostanie. W Radomiu na dniu 22 lutego 1798.

W niebytności J. W. Starosty cyrkularnego.

J. B. de Bernhard, iszy C. K. kommissarz.